

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.07.1990, sp. zn. 9 Co 112/90, ECLI:CZ:NS:1990:9.CO.112.1990.1

Číslo: 6/1993

Právní věta: Byl-li rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení odňat navrhovateli částečný invalidní důchod, nezvýšený pro následky pracovního úrazu, může soud, byl-li částečný invalidní důchod odňat neprávem, pouze zrušit toto rozhodnutí a uložit optánu sociálního zabezpečení, aby nadále vyplácel navrhovateli částečný invalidní důchod bez zvýšení pro pracovní úraz. Soud tu nemůže uložit uvedenému orgánu, aby byl navrhovateli přiznán částečný invalidní důchod následkem pracovního úrazu, když o takové změně nebylo orgánem sociálního zabezpečení rozhodováno.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 24.07.1990

Spisová značka: 9 Co 112/90

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod invalidní, Přezkum rozhodnutí jiných orgánů soudem

Předpisy: 100/1988 Sb. § 37
§ 96

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím bývalého Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 12. 5. 1989 byl navrhovateli dnem 10. 7. 1989 odňat částečný invalidní důchod, protože podle posudku posudkové komise sociálního zabezpečení bývalého ONV v Z. ze dne 7. 4. 1989 není navrhovatel ani částečně invalidní.

V opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí navrhovatel namítal, že pro zdravotní potíže při výkonu zaměstnání cestáře požádal o přiznání invalidního důchodu a namísto toho mu byl odňat i částečný invalidní důchod.

Krajský soud v Brně uvedené rozhodnutí zrušil. Na základě výpovědi navrhovatele jako účastníka řízení a posudku posudkové komise sociálního zabezpečení bývalého krajského národního výboru v B. z 27. 7. 1989 dospěl k závěru, že při zjištěném dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu není navrhovatel způsobilý vykonávat zaměstnání cestáře, nýbrž jen jiné stejně kvalifikované zaměstnání, a to pouze za zvlášť ulehčených pracovních podmínek, jimiž se rozumí zkrácení pracovní doby na čtyři až šest hodin denně, v důsledku čehož jeho výdělek podstatně klesne. Částečná invalidita navrhovatele nadále trvá a je v souvislosti s pracovním úrazem ze 14. 8. 1976.

Úřad důchodového zabezpečení v odvolání popíral, že částečná invalidita navrhovatele je podmíněna pracovním úrazem. Svůj nesprávný závěr učinil soud prvního stupně v rozporu s posudkem krajské posudkové komise, bez věrohodného zjištění, na základě výpovědi navrhovatele jako účastníka řízení, přičemž v odůvodnění napadeného usnesení jsou uváděna odporující si data, kdy k úrazu mělo dojít.

Nejvyšší soud České republiky zrušil uvedené usnesení prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Přezkumná povaha soudního řízení se projevuje v tom, že soud může rozhodnutí orgánu důchodového zabezpečení potvrdit nebo zrušit; nemůže je však měnit. Tím se uplatňuje kasační princip tohoto přezkumného řízení. Zjistí-li soud, že dávka důchodového zabezpečení byla přezkoumávaným rozhodnutím neprávem odňata, může soud takové rozhodnutí jen zrušit a orgánu uložit, aby obnovil výplatu dávky tak, jak byla dřívějším rozhodnutím přiznávána. Nemůže však uložit přiznání změněné dávky, protože přezkoumávaným rozhodnutím nebylo o změně dříve přiznané dávky podle ustanovení § 96 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb. rozhodováno.

Jestliže byl přezkoumávaným rozhodnutím odňat navrhovateli částečný invalidní důchod nezvýšený pro následky pracovního úrazu, mohl soud v případě zjištění, že navrhovateli byl částečný invalidní důchod neprávem odňat, jen rozhodnutí orgánu důchodového zabezpečení zrušit a uložit mu, aby nadále navrhovateli vyplácel částečný invalidní důchod bez zvýšení pro pracovní úraz. Nemohl se však zabývat otázkou, zda dříve přiznaný částečný invalidní důchod je podmíněn pracovním úrazem či nikoli, a uložit orgánu důchodového zabezpečení, aby mu přiznal dřívější částečný invalidní důchod zvýšený pro pracovní úraz, protože o takové změně dříve přiznané dávky nebylo orgánem rozhodováno.

Z dokazování provedeného soudem prvního stupně není však zřejmé, zda navrhovatel až dosud pobíral částečný invalidní důchod zvýšený pro pracovní úraz či nikoli. Rozhodnutí bývalého Úřadu důchodového zabezpečení v Praze ze 17. 5. 1983, založené v posudkovém spise odboru sociálních věcí bývalého ONV v Z., však nasvědčuje spíš tomu, že navrhovatel pobíral částečný invalidní důchod pro onemocnění obecné povahy vzhledem k následkům úrazu, který utrpěl k 4. 8. 1976, kdy byl přejet vlečkou traktoru při jízdě na kole.

Bylo proto rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí (§ 223 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.). Je na soudu prvního stupně, aby svůj nedostatečně zjištěný stav v dalším řízení doplnil se zřetelem na právní názor, který byl shora vysloven. V novém rozhodnutí rozhodne soud prvního stupně rovněž o nákladech tohoto odvolacího řízení (§ 224 odst. 3 o.s.ř.).